

๒๙๑๙๒๙

ความสามารถ ทางการสื่อสาร เพื่อการเผยแผ่ธรรมะ ของพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว. วชิรเมธี)

ธวัชชัย ดวงไทย

นักวิชาการโสตทัศนศึกษา.

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

“นับตั้งแต่ผลงานหนังสือธรรมะประยุกต์เล่มสำคัญ ชื่อ ธรรมะติดปีก ปรากฏตัวออกสู่บรรณพิภพใน พ.ศ. 2547 นามของ ว.วชิรเมธี ก็นำความเปลี่ยนแปลงมาสู่วงการเผยแผ่พุทธศาสนาในเมืองไทยอย่างชนิดพลิกจากหน้ามือเป็นหลังมือเพียงชั่วข้ามคืน วงการหนังสือธรรมะ สื่อสิ่งพิมพ์ ธรรมะ: วงการเทศน์ การสอน การสื่อสารธรรมะออกสู่สาธารณะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง หนังสือธรรมะที่เคยเป็นยาขมหม้อใหญ่มาแต่ไหนแต่ไร กลายเป็นหนังสือขายดีที่ได้รับความนิยมต่อเนื่องยาวนานอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ท่านหนึ่งถึงกับตั้งข้อสังเกตว่าการมาของ ว.วชิรเมธี เป็นการก้าวเข้าสู่ยุค “ธรรมอินเทรนด์” หรือ “ยุคทองของการตื่นตัวทางพุทธศาสนาในประวัติศาสตร์ไทย” อีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ท่านพุทธทาสเคยสร้างปรากฏการณ์เช่นนี้มาแล้ว” (บรรณาธิการบริหารสำนักพิมพ์ปธาน, อ้างถึงใน ช่อฟ้า เกตุเรืองโรจน์, 2553) จากปรากฏการณ์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี เป็นผู้ที่มีความสามารถทางการสื่อสารเพื่อการเผยแผ่ธรรมะ

1. ความสามารถในการตีความ (Interpretive Competence)

ความสามารถในการตีความ คือ ความสามารถที่จะอธิบาย จัดการ และตีความ ปฏิสัมพันธ์ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ รู้ว่าจะประเมินคนอื่นและสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างไร (Trenholm and Jensen, 2000 : 11) โดยพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี มีความสามารถในการตีความจากการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเพื่อการสื่อสารและมีความเข้าใจสถานการณ์ที่ทำการสื่อสาร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเพื่อการเลือกเนื้อหาสาระ และรูปแบบการนำเสนอก่อนทำเทศน์ ดังที่ท่านกล่าวว่า “ทุกๆ ครั้งเวลาไปเทศน์ไปสอน

เมื่อรับกิจนิมนต์แล้วก็ถามว่าวันนี้เราจะไปเทศน์ให้ใครฟัง กลุ่มผู้ฟังต้องการฟังเรื่องอะไร เขามีพื้นเพ ภูมิหลังการศึกษา หน้าที่ การงานของเขาเป็นอย่างไร จากนั้นก็มาดูว่าจะเทศน์เรื่องอะไร จะใช้เทคนิคหรือคุุโลบายอย่างไร” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555) โดยท่านเลือกนำเสนอเนื้อหาที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ดังที่ท่านกล่าวว่า “หนังสือทุกเล่มเขาจะมีบุคลิกของหนังสือ อยู่แล้ว...เช่น เนชั่นสุดสัปดาห์...เป็นหนังสือวิเคราะห์ข่าวและ การเมือง...ประเด็นที่เขียนก็จะต้องเป็นประเด็นที่ Hot Issue... หนังสือเกี่ยวกับแม่และเด็กเราก็ต้องเขียนเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว... หนังสือเกี่ยวกับพ่ามาค้าขาย...ก็เขียนเกี่ยวกับหลักในการทำมา หากิน...โดยรวมก็คือเขียนคอลัมน์ให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย...” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555) ตัวอย่างเช่น คอลัมน์ถกธรรม - ตอบธรรม ในนิตยสารชายดี by แก้งน ท่านได้ชี้แนะแนวทาง แก้ไขปัญหาเรื่องการค้าขาย ความว่า “...คนที่จะประสบความสำเร็จ ในฐานะพ่อค้า แม่ค้า ควรมีหลักธรรมะสำหรับอาชีพอย่างน้อย ๓ เรื่อง ๑. มีวิสัยทัศน์... ๒. มีความรับผิดชอบ...๓. มีแหล่งเงินทุน และเพื่อนฝูง...สามประการนี้เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของการทำธุรกิจ ถ้าหากจะเติมอีกสักสามอย่างให้การทำธุรกิจใกล้ประสบความสำเร็จ มากยิ่งขึ้น ก็ขอแนะนำให้คุณรู้จักสิ่งนี้เอาไว้ อันได้แก่ ๑. ทำเลทอง ๒. ทำเลทอง ๓. ทำเลทอง คำว่า “ทำเลทอง” ในภาษาบาลี ท่านใช้คำว่า “ปฏิรูปเทศ” แปลว่า สถานที่ที่เอื้อให้ประสบ ความสุขความเจริญ คนที่จะทำมาค้าขาย ถ้าไม่รู้จักเลือกทำเล ให้เป็น บางทีมีสินค้ายดีแค่ไหนก็ขายไม่ออก...” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555)

ด้านการบรรยายธรรมะพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี เลือกนำเสนอเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ผู้รับสารต้องการ ทราบ ดังที่ท่านกล่าวว่า “เด็กเล็กก็ใช้นิทาน...ตำรวจทหารก็ใช้ เนื้อหาเชิงวิชาการ...เพราะว่าเขาอยู่ในระเบียบวินัย ส่วนผู้สูงอายุ ก็เล่าเรื่องกฎแห่งกรรม...ส่วนคนรุ่นใหม่...ก็จะพูดเรื่องที่เกี่ยวข้อง การทำงานและการสร้างอนาคต...ฉะนั้น ทุกครั้งก่อนเทศน์ก่อนสอน จะมีกระบวนการที่เรียกว่าวิเคราะห์ผู้ฟังเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555)

ความเข้าใจสถานการณ์

ในชีวิตประจำวันพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี เปิดรับข่าวสาร จากสื่อสิ่งพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ ดังที่ท่านกล่าวว่า “พระอาจารย์ อ่านหนังสือพิมพ์...อ่านหนังสือใหม่ๆ ตลอดเวลา ไม่ต่ำกว่า 20 - 30 เล่ม...นี่คือกระบวนการ Input ฐานข้อมูลให้ตัวเอง...” (พระมหา วุฒิชัย วชิรเมธี, 2555) โดยท่านจะนำข่าวหรือสถานการณ์ปัจจุบัน มานำเสนอเพื่อให้สารมีความทันสมัย น่าสนใจ และเกิดประโยชน์ แก่ผู้รับสาร ดังที่ท่านกล่าวว่า “พระอาจารย์มองว่าธรรมะมันต้อง ตอบโจทย์ของยุคสมัยได้ ถ้ามันไกลตัวเกินไปคนก็ไม่สนใจหรือรู้สึก ว่ามันไม่มีประโยชน์ แต่ถ้ามันเป็นเรื่องใกล้ตัว ...พอเรานำขึ้นมา พูดมันก็ทำให้ธรรมะซึ่งคนมองว่าน่าเบื่อได้รับความสนใจ...” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555) ตัวอย่างเช่น จากสถานการณ์ ความขัดแย้งทางการเมืองท่านนำเสนอหลักธรรมะเรื่องกิเลส

ในคอลัมน์ธรรมะวิถีวัฒน์ นิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ ความว่า “ศัตรูของเราคนไทยในเวลานี้ไม่ใช่ “คน” แต่คือ “ความ” (กิเลส) ที่ฝังอยู่ในใจคนต่างหาก หากเราฆ่าแต่จ้องจะจับผิด “คน” โดยไม่สนใจ “ความ” แม้จะใช้เวลาอีก 100 ปี สันติสุขก็คงไม่เกิดขึ้น ในสังคมไทยอย่างแน่แท้...อะไรคือตัวการป่วนบ้านป่วนเมือง ในเวลานี้คืออะไร ขอให้เราช่วยกันมองอย่างลึกซึ้งเถิด เพราะเมื่อ จับสาระได้แล้วว่าอะไรคือตัวการป่วนเมืองไทยได้อย่างถูกต้อง การแก้ปัญหาบ้านเมืองอย่างยั่งยืนจึงจะเกิดขึ้นได้ หากเราไม่ลงลึก ถึงขั้นกิเลสอันเป็นเหตุแห่งความวุ่นวาย รัฐธรรมนูญที่จะร่างใหม่ ก็เปลืองกระดาษเปล่าๆ” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555)

2. ความสามารถในการแสดงบทบาททางสังคม (Role Competence)

ความสามารถในการแสดงบทบาททางสังคม คือ ความสามารถในการแสดงบทบาททางสังคมได้เหมาะสมกับกาลเทศะ รู้ว่าเมื่อใดควรทำตามหรือละเมิดบรรทัดฐานทางสังคม (Trenholm and Jensen, 2000 : 11) โดยพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี มีความสามารถในการแสดงบทบาททางสังคมเป็นอย่างมาก จากการทำท่านได้มุ่งเผยแผ่ธรรมะผ่านสื่อมวลชน การสื่อสารกลุ่มใหญ่

และสื่อเฉพาะกิจ ดังที่ท่านกล่าวว่า “เผยแพร่โดยการเขียนหนังสือ ทำรายการโทรทัศน์ ทำ Animation รายการวิทยุ ก่อตั้งเว็บไซต์ Dhammatoday.com มี Forward Mail ธรรมะ รวมถึงมี Facebook Twitter...เหล่านี้เป็นช่องทางในการเผยแพร่พุทธศาสนาเชิงรุก” (พยุงค์ศักดิ์ วิริยะบัณฑิตกุล, 2554) รวมไปถึง Youtube ข้อความสั้นธรรมะ (sms) การเทศน์ การบรรยายธรรมะ และการจัดหลักสูตรปฏิบัติธรรมะ เป็นต้น อีกทั้ง ท่านยังเป็นผู้ก่อตั้งสถาบัน วิมุตตยาลัย และมหาวิทยาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์ สถาบันการศึกษา ทางเลือกเพื่อสืบสานพระพุทธศาสนาให้คงอยู่สืบไป จากการเผยแพร่ พุทธศาสนาของท่านส่งผลให้ท่านได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย เช่น รางวัลผู้มีผลงานด้านการเผยแพร่พุทธศาสนาดีเด่น จากมูลนิธิ ศาสตราจารย์พิเศษจางันต์ ทองประเสริฐ ราชบัณฑิต พ.ศ. 2550 รางวัล BUCA HONORARY AWARDS ในฐานะผู้มีผลงานโดดเด่น ในการนำเสนอธรรมะแบบอินเทรนด์และมีคุณภาพการต่อวงการ วิชาชีพนิตยศาสตร์ จากคณะนิตยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นต้น

นอกจากนี้ พระมหาภูมิจัย วชิรเมธี ได้ดำเนินกิจกรรม ด้านสาธารณสงเคราะห์มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งโครงการเพื่อพัฒนา ชุมชน เช่น การสนับสนุนการสร้างห้องสมุดโรงเรียนบ้านสันโค้ง วิทยา จ. เชียงราย เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน โครงการเพื่อ พัฒนาสังคม เช่น การทอดกฐินน้ำใจช่วยภัยน้ำท่วม โครงการเพื่อ พัฒนาเด็กและเยาวชน เช่น การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เฉลิมพระเกียรติ หลักรัฐ 9 วันที่ฉันทัน และโครงการเพื่อพัฒนา ศักยภาพผู้นำ เช่น หลักสูตรภวนาหนึ่งครูอ่านหนึ่งล้านศิษย์ต้นเพื่อ พัฒนาศักยภาพของครูในฐานะเป็นผู้สร้างคน เป็นต้น

3. ความสามารถในการนำเสนอตัวตน (Self Competence)

ความสามารถในการนำเสนอตัวตน คือ ความสามารถในการเลือกและนำเสนอภาพลักษณ์ของตนเอง รู้ว่าตนเองต้องการ เป็นคนอย่างไรในสถานการณ์หนึ่งและจะสื่อสารให้บุคคลอื่น

รู้จักตนเองได้อย่างไร (Trenholm and Jensen, 2000 : 11) โดยพระมหาภูมิจัย วชิรเมธี เป็นผู้มีความเปี่ยมสุขเพื่อให้ พุทธศาสนิกชนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพุทธศาสนา ดังที่ท่าน กล่าวไว้ว่า “พระอาจารย์พยายามให้ตัวพระสงฆ์เองเป็นผู้เผยแพร่ พุทธศาสนาอย่างมีชีวิตชีวาไม่ใช่โดยการเสาะแสวงหาแต่ด้วยการ “มีความสุขให้เขาดู เป็นอยู่ให้เขาเห็น” โดยเชื่อมั่นว่าบุคลิกภาพ ของคนนั้นแสดงธรรมได้ ถ้าพระสงฆ์มีบุคลิกภาพแห่งความสุข ผู้ที่พบเห็นก็เกิดศรัทธาความเชื่อ ภาษาพระ คือ ความเลื่อมใส พร้อมที่จะเดินตามท่าน ฉะนั้น ถ้าพระสงฆ์มีการศึกษาที่ดี มีความประพฤติที่ดี มีศักยภาพในการเผยแพร่ที่ดีก็จะเป็นผู้นำ ทางจิตวิญญาณที่ดีและนั่นก็จะทำให้ท่านกลายเป็น Spiritual Idol ของคนร่วมสมัย...” (พยุงค์ศักดิ์ วิริยะบัณฑิตกุล, 2554) อีกทั้งท่าน เป็นพระนักปฏิรูปที่มีความกล้าสร้างสรรครูปแบบการนำเสนอ ธรรมะโดยไม่มีติดกับแนวปฏิบัติเดิมของพระสงฆ์ในอดีต ดังที่ ท่านกล่าวว่า “ถ้าเราจะทำอะไรในเชิงเปลี่ยนแปลงเราก็ต้องกล้า ที่จะลุกขึ้นมาสร้างสรรคสิ่งใหม่...พระอาจารย์เองจัดตัวเอง ไว้ในกลุ่มพระนักปฏิรูป...ไม่ได้วางตัวเอง...อยู่ในยุคโบราณ” (พระมหาภูมิจัย วชิรเมธี, 2555 อ้างถึงใน ธวัชชัย ดวงไทย, 2556)

4. ความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย (Goal Competence)

ความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย คือ ความสามารถ ในการตั้งเป้าหมายคาดหวังถึงผลที่จะได้รับและเลือกวิธีการ ที่มีประสิทธิภาพ รู้ว่าจะบรรลุเป้าหมายทางการสื่อสารอย่างดีที่สุด ได้อย่างไร (Trenholm and Jensen, 2000 : 11) โดยพระมหาภูมิจัย วชิรเมธี กำหนดวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเพื่อการเผยแพร่ธรรมะ สำหรับกลุ่มเยาวชน กลุ่มคนทำงาน และกลุ่มผู้สนใจพระพุทธศาสนา ดังนี้ “เยาวชนคนรุ่นใหม่ขอแค่เขารู้สึกดีต่อพระพุทธศาสนา สำหรับ คนทำงานหรือชนชั้นกลางขอแค่ให้เขารู้ว่าพระพุทธศาสนา นั้น คุณนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงๆ ส่วนสำหรับผู้ที่สนใจ พระพุทธศาสนาเชิงลึกก็พยายามกระตุ้นให้เขาได้รู้ว่านิพพาน เป็นสิ่งที่มีจริง...” (พระมหาภูมิจัย วชิรเมธี, 2555)

อีกทั้ง พระมหาภูมิจัย วชิรเมธี ได้กำหนดวิธีการสื่อสาร เพื่อการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเชิงรุกผ่าน 3 Key Massage คือ “เข้าใจ เข้าใจ เข้าถึง” ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

เข้าใจ ก็คือ ปรับภาพลักษณ์ของพระพุทธศาสนาให้เป็น พระพุทธศาสนาที่มีชีวิตชีวา ฉะนั้น อาจจะได้เห็นหน้าปกหนังสือ สวยๆ มีการเอาศิลปะมาใช้ หรือแม้แต่ภาพลักษณ์ของพระที่ซึ่ง ขมึงเวทย์ก็จะไม่พบในสายพระอาจารย์หรอก นี่คือ ส่วนหนึ่งของการปรับภาพลักษณ์ของพระพุทธศาสนาให้มีชีวิตชีวา ไม่น่ากลัว

เข้าใจ ก็คือ พยายามจะนำเสนอธรรมะให้เข้าใจง่ายสำหรับ คนทุกชั้น ทะลายกำแพงทางภาษา ทะลายกรอบประเพณีพิธีกรรม ซึ่งเย็นเยื่อ ยืดอาด กินเวลาเยอะ แต่มีเนื้อหาน้อยลดลงไปให้หมด

เข้าถึง ก็คือ สุดท้ายก็ต้องคาดหวังว่าคนที่จะนำไปประพฤติปฏิบัติแล้วก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง...ความหมายเชิงลึกคำว่า

เข้าถึงก็คือ พระอาจารย์สร้างศูนย์วิปัสสนากรรมฐานขึ้นมา พาคณาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเชิงลึกเพื่อหวังว่ากลุ่มที่อ่อนกตีกกลุ่มที่ฟังกดี ถ้ายังไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงแต่ถ้ามาวิปัสสนาสามวัน หัววันโดยมากจะเปลี่ยน...นี่ก็เป็นยุทธศาสตร์ในการทำงานเชิงรุก (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555)

5. ความสามารถทางสาร (Message Competence)

ความสามารถทางสาร คือ ความสามารถในการแปลหรือตีความปฏิกริยาให้เป็นสารเฉพาะได้โดยที่บุคคลอื่นสามารถเข้าใจและโต้ตอบได้ รู้ว่าจะใช้วัจนภาษา อวัจนภาษา และควบคุมความสัมพันธ์อย่างไร (Trenholm and Jensen, 2000 : 11) โดยพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี เป็นผู้มีความสามารถทางสารเป็นอย่างสูงทั้งด้านวัจนภาษา อวัจนภาษา และความสัมพันธ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ความสามารถทางวัจนภาษา (Verbal Competence)

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี มีความสามารถในการใช้ถ้อยคำเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยท่านมุ่งนำเสนอเนื้อหาที่เป็นรูปธรรม ดังที่ท่านกล่าวว่า “...พระอาจารย์จึงใช้วิธีการนำเสนอพุทธศาสนาให้เข้าใจง่าย อะไรที่เป็นนามธรรมเราพยายามอธิบายให้เป็นรูปธรรม...” (พยุงค์ศักดิ์ วิริยะบัณฑิตกุล, 2554) เลือกใช้ภาษาไทยในการถ่ายทอดธรรมะแทนภาษาบาลี ดังที่ท่านกล่าวว่า “...เวลาสอนธรรมะ แทนที่จะใช้ภาษาแบบวัดโบราณเรายืมภาษาชาวโลกมาบรรยาย” (กองบรรณาธิการนิตยสาร Positioning, 2549) รวมไปถึงการใช้ภาษาที่มีความร่วมสมัยและภาษาต่างประเทศ ดังที่ท่านกล่าวว่า “พระอาจารย์ปรับวิธีสอนด้วยการใช้ภาษาของคนร่วมสมัย...ตรงไหนที่จำเป็นต้องใช้ภาษาต่างชาติก็ต้องใช้บ้าง คนรุ่นใหม่จะได้ Get เช่น หลักที่พุทธเจ้าให้ไว้ว่า พ่อค้าต้องมีคุณธรรม 3 ประการ หนึ่งใน จะขมา ของเดิมแปลกันว่า มีดวงตา พระอาจารย์แปลใหม่ว่า มีวิสัยทัศน์ สอง วิทูโร

ของเดิม แปลว่า หมั่นเอาธุระ พระอาจารย์แปลใหม่ว่า เป็นนักบริหารจัดการ สาม ปณิสยสัมปันโน ของเดิมแปลว่า มีที่พึ่งที่อาศัยเยอะ ก็แปลใหม่ว่ามี Good Connection ธรรมะของพุทธเจ้า...” (พยุงค์ศักดิ์ วิริยะบัณฑิตกุล, 2554) อีกทั้ง ท่านยังใช้วาทศิลป์ทางภาษาในการเผยแพร่ธรรมะ เช่น การใช้คำสัมผัส คำซ้ำ คำซ้อน กลุ่มคำ สำนวน การสร้างคำประสม การใช้โวหารภาพพจน์ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น การสอนหลักธรรมะเรื่องอิตตาผ่านการปรับโคลงโลกนิติให้มีความร่วมสมัยในคอลัมน์ Answer Keys นิตยสาร Secret ความว่า

“รู้่น้อยว่ามากรู้ เริงใจ
กลกบเกิดมหา’ลัย โลกจ้อย
ปริญญสามสี่ใบ ทำแบ่ง
เจอปราชญ์จากป่าบ่อย ปาดน้ำตาหนี”
(พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2553)

5.2 ความสามารถทางอวัจนภาษา (Nonverbal Competence)

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี มีความสามารถในการดำเนินการและการใช้ท่าทาง โทนเสียง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนอกเหนือจากการสื่อสารผ่านวัจนภาษาท่านมีการสื่อสารผ่านอวัจนภาษา ดังนี้ **อาการภาษา** โดยการเคลื่อนไหวของมือไปพร้อมกับการบรรยาย ธรรมะอย่างเป็นธรรมชาติ ดังที่ท่านกล่าวว่า “ยืนยันว่าเป็นธรรมชาติ เป็น Body language ที่ออกมาโดยธรรมชาติ” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555) อ้างถึงใน ธวัชชัย ดวงไทย, 2556) **วัตถุภาษา** โดยการครองผ้าจีวรอย่างเรียบร้อยเพื่อแสดงถึงความสงบ ดังที่ท่านกล่าวว่า “พระอาจารย์เชื่อมั่นอย่างหนึ่งว่าความงามของพระ คือ ความสง่างาม...พระควรจะงามอย่างเรียบร้อย งามอย่างสงบ... แล้วพยายามที่จะนุ่งห่มให้เรียบร้อย” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555) และ **ปริภาษา** โดยการเน้นน้ำเสียงเพื่อย้ำความสำคัญของคำพูด ดังที่ท่านกล่าวว่า “พระอาจารย์ย้ำขึ้นมาเพราะต้องการว่า สารตรงนี้ เราต้องการจะเน้นหรือบางที่เราต้องการให้จดจำเลย” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555 อ้างถึงใน ธวัชชัย ดวงไทย, 2556)

5.3 ความสามารถทางความสัมพันธ์ (Relational Competence)

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี มีการออกแบบสารที่มีความสัมพันธ์กับผู้รับสาร โดยท่านนำเสนอเนื้อหาธรรมะร่วมกับการยกตัวอย่างเพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ดังที่ท่านกล่าวว่า “ทุกครั้งทีพระอาจารย์เทศน์ พระอาจารย์คิดว่าไม่มีครั้งไหนไม่มีนิทานหรือไม่มีเรื่องเล่า เพราะพระอาจารย์คิดว่ามันได้ผลมาก บางครั้งคนไม่จำเนื้อหาแต่เขาจำตัวอย่าง” (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี, 2555) ตัวอย่างเช่น ...พระพุทเจ้าก็ทรงเป็นนักล่อมผู้ยิ่งใหญ่เพราะทรงล่อมเหลวอยู่ถึง ๖ ปี หลังจากที่ทรงลองผิดลองถูกมานานก็ประสบความสำเร็จในคืนวันเพ็ญเดือนวิสาขะ...ถ้าพระองค์ทรงล่อมเหลวแล้วล่อมเล็กเลยก็คงไม่ได้เป็นพระพุทเจ้า (ว.วชิรเมธี, 2550) นอกจากนั้น ท่านมีการกำหนดคำ

นิยามศัพท์เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของคำศัพท์ธรรมะ
ดังที่ท่านกล่าวว่า “พระอาจารย์คิดว่าจะพูดอะไรก็ตามก็ต้องทำ
ให้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับถ้อยคำต้องนิยามให้ชัด”
(พระมหาภูมิจัย วชิรเมธี, 2555) ตัวอย่างเช่น ...มิตรนั้นมีอยู่
๓ ประเภท คือ ๑. บาบมิตร ก็คือ มิตรที่เลวทราม มิตรที่คบแล้ว
แยลงฮวบฮาบ เคยเป็นคนดีอยู่แท้ๆ แต่พอมาคบกัน เรากลายเป็น
คนเลวทันที ๒. พันธมิตร หมายถึง มิตรร่วมผลประโยชน์
ถ้าทราบใดที่ผลประโยชน์ยังมีอยู่ก็ยงหวานใส่กัน...แต่ถ้าวันไหน
เดินด้วยกันไม่ได้ คนที่ทำร้ายเราได้ถนัดที่สุดคือพันธมิตร...
(ว.วชิรเมธี, 2553)

จะเห็นได้ว่า พระมหาภูมิจัย วชิรเมธี เป็นผู้ที่มี
ความสามารถทางการสื่อสาร ดังจะเห็นได้จากการที่ท่าน
มีความสามารถในการตีความ โดยท่านมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
ผู้รับสารและมีความเข้าใจสถานการณ์ มีความสามารถในการแสดง
บทบาททางสังคมโดยการมุ่งเผยแผ่หลักธรรมและดำเนินกิจกรรม
ด้านสาธารณสงเคราะห์มาอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถ
ในการนำเสนอตัวตนโดยท่านมีบุคลิกภาพที่เปี่ยมไปด้วยความสุข
และกล้านำเสนอธรรมะในรูปแบบที่แตกต่างจากอดีต มีความ
สามารถในการกำหนดเป้าหมายโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์
ในการสื่อสารธรรมะ และมีความสามารถทางสาร คือ
มีความสามารถด้านวิจนภาษา ด้านอวิจนภาษา และด้านความสัมพันธ์
ซึ่งความสามารถทางการสื่อสารที่ท่านมีส่งผลให้ท่านเป็นผู้นำ
ทางความคิดของผู้คนในสังคม (Opinion leader) และสร้างกระแส
ความนิยมพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่องและยังคงเป็นปรากฏการณ์
ทางสังคมจวบจนปัจจุบัน

http://www.dhammadownload.com/
 http://somschartee.files.wordpress.com/2011/12/vajiramethi.jpg
 http://www.eden-education.com/2012/media/k2/items/cache/52ec984cc72302fd412e2aa145a6526c_L.jpg
 https://fbcdn-sphotos-b-a.akamaihd.net/hphotos-ak-pm1p480x480/536931_10151348943725877_587186145_n.jpg
 https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10151312030320877&set=a.10151312029460877.
 1073741826.180070180876&type=3&theater
 http://www.kanlayatanam.com/voice/vor.htm

ภาพประกอบบทความ

ของฉบับนี้

Company, 2000.

Trenholm, S. and Jensen, A. *Interpersonal Communication*. Belmont California : Wadsworth publishing

ว.ชรีเมธี. (2552). "3 ข้อการที่คอยส่งผลกระทบต่อประเทศไทย". *เนชั่นสุดสัปดาห์* 7, 881 (17 เมษายน): 56-57

ว.ชรีเมธี. (2555). "ไขคดีเป็นของคนทีกล้าเสียง". *ชาติ by แก้ว* 9, 103 (มิถุนายน): 90

ว.ชรีเมธี. (2553). "แค่คู่-แค่คู่". *Secret* 3, 51 (10 สิงหาคม): 96-97

ว.ชรีเมธี. (2553). *คนสร้างงานสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

ว.ชรีเมธี. (2550). *ธรรมะของงาม*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

ว.ชรีเมธี. ว.ชรีเมธี. พระ. *สงฆภาพ* 9 เมษายน 2555.

ว.ชรีเมธี. ว.ชรีเมธี. พระ. *สงฆภาพ* 10 กันยายน 2555.

ModuleID=701&GroupID=1518 (15 กรกฎาคม 2556).

www.brandage.com/Modules/DesktopModules/Article/ArticleDetail.aspx?tabID=7&ArticleID=6589&-

เพียงคำกล่าว วิจัยระดับปริญญา. (2554). "ว.ชรีเมธี ในมิติธรรมะ SWOT โลก". [ระบอบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://

ศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ 2556.

ว.ชรีเมธี. ว.ชรีเมธี. "กระบวนการสื่อสารเพื่อการเผยแพร่ธรรมะของพระสงฆ์ ว.ชรีเมธี (ว.ชรีเมธี). *วิทยานิพนธ์*

ว.ชรีเมธี. "วิทยานิพนธ์ในศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2553.

ขอทำ เกตุเรื่องโจรส "กระบวนการและกลวิธีในการสื่อสารเพื่อการถ่ายทอดพุทธธรรมในหนังสือธรรมะของท่าน

www.positioningmag.com/magazine/details.aspx?id=50164a (15 กรกฎาคม 2556).

กองบรรณาธิการนิตยสาร Positioning. (2549). "ว.ชรีเมธี ธรรมะสติปก". [ระบอบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://

